

DE APPEL
ARTS CENTRE

NL

**PRIX
DE ROME
BEELDENDE
KUNST
2015**

21 NOV - 17 JAN 2016

**FOUNDLAND
HEDWIG HOUBEN
CHRISTIAN NYAMPETA
MAGALI REUS**

PRIX DE ROME BEELDENDE KUNST 2015

21 NOV - 17 JAN 2016

In 2015 is de Appel arts centre gastvrouw voor de Prix de Rome, de oudste en belangrijkste prijs in Nederland voor beeldend kunstenaars onder de 40 jaar. Zijn geschiedenis gaat terug tot 1808 toen Lodewijk Napoleon de Prix de Rome in Nederland introduceerde ter bevordering van de kunsten. De prijs heeft zich daarna regelmatig vernieuwd, maar het doel is nog altijd om in Nederland wonende, uitzonderlijk getalenteerde beeldend kunstenaars te traceren, hen te stimuleren zich verder te ontwikkelen en hun zichtbaarheid te vergroten. Sinds januari 2013 wordt de prijs georganiseerd en gefinancierd door het Mondriaan Fonds. De winnaar ontvangt een bedrag van 40.000 euro en een werkperiode in de American Academy in Rome.

De Appel arts centre was in het verleden reeds herhaaldelijk tentoonstellingspartner van de Prix de Rome en presenteert nu de editie 2015 met nieuw werk van één samenwerkingsverband en drie beeldend kunstenaars die door de vakjury zijn geselecteerd: Foundland (Lauren Alexander en Ghalia Elsrakbi), Hedwig Houben,

Christian Nyampeta en Magali Reus. De vier finalisten werden, tegelijk met 70 andere kunstenaars, voorgedragen door een brede groep scouts en vervolgens voor de shortlist geselecteerd door een internationale jury. Elk leggen zij zeer verschillende maar ook subtiel op elkaar inwerkende interesses aan de dag en maken kunst die zowel onderzoekend is als performatief. Voor de tentoonstelling realiseerden de kunstenaars nieuw werk dat in de Appel arts centre te zien is.

De jury bestaat uit Pernille Albrethsen (freelance criticus, auteur en curator), Beatrix Ruf (directeur Stedelijk Museum), Jan van de Pavert (beeldend kunstenaar en winnaar 1987), Francesco Stocchi (conservator moderne en hedendaagse kunst Museum Boijmans Van Beuningen), Roy Villevoeye (beeldend kunstenaar) en voorzitter Birgit Donker (directeur Mondriaan Fonds). Deze jury selecteert op basis van deze projecten een winnaar en die wordt op 17 december bekend gemaakt.

FOUNDLAND FAILED FUTURES & EXTENDED BORDERS

Kunstenarscollectief Foundland bestaat uit Lauren Alexander (1983) en Ghalia Elsrakbi (1978) en combineert beeldende kunst met grafisch ontwerp, onderzoek en tekst. Sinds 2011 richten zij zich in hun werk op het Midden-Oosten en de Arabische lente. De jury heeft waardering voor de precisie waarmee de kunstenaars hun onderwerp benaderen en de vrijheid waarmee ze beeld en tekst gebruiken om hun ideeën te visualiseren.

Foundland presenteert nieuw werk dat gebaseerd is op een serie interviews met Yassin Elsrakbi (1943), verzameld in 2015. De vader van Foundland lid Ghalia Elsrakbi is een recente vluchteling uit Syrië en woonachtig in Cairo. Hij is een fervent nieuwskijker, verzamelaar en analist. Door nieuws uit Syrië uit een grote hoeveelheid bronnen bijeen te brengen probeert hij vat te krijgen op de ontzettend complexe situatie in het land. Zijn generatie heeft de overgang meegemaakt van de Pan-Arabische toekomstdroom van de Egyptische president Nasser, naar de dictatuur onder de Assad familie tot het recente

uiteenvallen van het land. Elsrakbi heeft zijn herinneringen aan en kennis van de verschuivende grenzen van het land gedeeld met Foundland. Op basis van dit herinnerde verleden heeft Foundland diverse toekomst scenario's ontwikkeld.

In het videowerk Scenarios for Failed Futures (2015) wordt een serie samenzweringstheorieën geschetst, waarmee Foundland verkent hoe fictie een rol kan spelen bij het verwerken van tragedie en verwarring. Als nieuwsconsumenten weten we steeds beter dat we niet alles wat we zien en lezen voor 'waar' moeten aannemen. De informatie en vooral beeldmateriaal geven vaak een gemanipuleerd en fictief beeld van de werkelijkheid. Misschien kunnen we de frustraties rond ons onvermogen om de wereld om ons heen te begrijpen ontstijgen door toevlucht te zoeken tot begrijpelijke verhalen die fictieve scenario's schetsen met allerlei mogelijke uitkomsten.

De nieuwe installatie *Extended borders* (2015) is een ode aan een protest actie die voor het eerst werd uitgevoerd in 2011, en die wereldwijd bekendheid verwierf door een viral video. Het verspreiden van protestleuzen is in Syrië erg moeilijk en gevaarlijk, en daarom werden in deze actie pingpongballen met het woord 'vrijheid' in het Arabisch beschreven en bergafwaarts richting Damascus gegooid. Het schrijven van dit woord was een misdaad.

Lijst van werken:

1. *Scenarios for Failed Futures*, 2015
Video projectie, 16:9, Arabische en Engelse ondertiteling

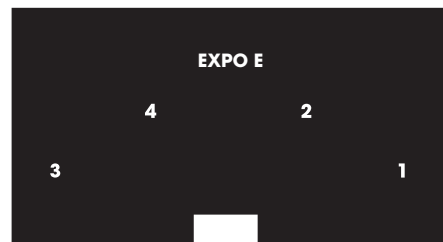
2. *Scenarios for Failed Futures* (2011-2015), 2015
Installatie tafel met 93 voorgestelde landverdelingen, selective laser sintering. Gebaseerd op een collectie van kaarten die via verschillende media is verspreid, alle mogelijke landverdelingen van Syrië

tussen 2011 en 2015 zijn gematerialiseerd. Zie onderkant van de vormen en de index op de grond voor meer informatie.

3. *Extended borders*, 2015
Installatie tafel, pingpongballen met inkttekening gemaakt door een robot

4. *Floor drawing index: Vormen afgeleid van voorstellen voor de Syrische Vlag* (1916 – 2015)
De coördinaten op de grond geven de gehele regio van Egypte en Syrië weer.

EERSTE ETAGE

HEDWIG HOUBEN PERSONAL MATTERS AND PUBLIC AFFAIRS

Het werk van Hedwig Houben (1983) bestaat uit performances, installaties en videoregistraties waarmee zij reflecteert op de waarde en betekenis van kunst, kunstobjecten en beschouwers. Ze be vraagt de schier oneindige hoeveelheid keuzes die vooraf gaan aan de vorming van een beeld of object. De jury heeft waardering voor de wijze waarop Houben refereert aan de representatie en non-representatie van het menselijk lichaam en daarbij op speelse wijze omgaat met de disfunctionaliteit van het lichaam en clichés in de beeldende kunst.

Personal Matters and Public Affairs gaat in op de positie en status van het zelfstandige ding/individu wanneer deze zich niet meer in de privé-omgeving bevindt. In de vorm van een portret genaamd 'I' betreedt het individu/ding de publieke ruimte waar het geconfronteerd wordt met 'The Other'. 'De ander' heeft de verschijning van een auto, één op één gemaakt uit plasticine (klei).

Wie is 'I'? En welke rol speelt 'The Other' bij het definiëren van 'I'?

Tijdens de tentoonstellingsperiode nemen verschillende personen de rol van performer op zich en doen aanpassingen aan 'The Other'. De keuze voor de performers komt voort uit ontmoetingen/confrontaties waar vanuit 'I' gedefinieerd is; de schoonmoeder, de galeriehouder en de buurman. Iedere performer wordt gerepresenteerd door een portret uit plasticine. Medewerkers van de Appel brengen de auto dagelijks weer terug in zijn originele staat, waardoor zij tevens onderdeel zijn van het werk. Registraties van de performances zijn gedurende de tentoonstelling te zien op een beeldscherm.

Personal Matters and Public Affairs mengt zich in de discussie rondom cultbegrippen als authenticiteit en autonomie. Iedereen is vandaag uniek, iedereen is kunstenaar, en alles is kunst. De vorm van het werk gaat impliciet in op deze democratisering en de daaruit voortvloeiende veranderende positie van de kunstenaar.

Titel werk:

Personal Matters and Public Affairs, 2015

Installatie, plasticine, hout, metaal,
video('s), c 22 min

Performers: Hedwig Houben, Florentien
Schevers, Laurie Cluitmans, Lodewijk
Reijs, Rob Houben

Dagelijkse reparatie werkzaamheden
door de medewerkers van de Appel arts
centre

Met dank aan: AKV|St. Joost

's-Hertogenbosch, Rob Leijdekkers,
Thomas Swinkels, Ric Engbersen,
Bert Boeren, Thomas Houtman,
Nurzehra Ulukaya, Lotte van der Pasch,
Martijn Linssen, Berrie van Beers, Alisa
Osinga, Judith Leijdekkers, Bas van
Pruijssen, Mayke van Gaal, Florentien
Schevers, Laurie Cluitmans, Lodewijk
Reijs, Rob Houben, Bas Schevers en
Marjolein Houben.

CHRISTIAN NYAMPETA HOW TO LIVE TOGETHER: SEQUENTIA

Christian Nyampeta (1981) onderzoekt in zijn werk hoe individuen en gemeenschappen tot vormen van sociaal georganiseerd geweld komen. Dit leidt tot objecten, beelden, situaties, ontmoetingen, teksten en publicaties. De jury heeft waardering voor de zorgvuldigheid, openheid en de avontuurlijkheid waarmee hij zijn onderwerpen benadert en de wijze waarop hij deze naar het heden weet te brengen.

De Franse literaire criticus Roland Barthes stelt dat er een relatie is tussen ritme en macht en dat onderdrukking een ritmisch medium is. Wat voor rol speelt ritme in het vormgeven van ons leven? Welke individuele en collectieve ritmes kunnen we ontwikkelen om tot een betere manier van samenleven (harmonie) te komen tussen mensen en gemeenschappen? Nyampeta presenteert zijn werk als een soort publiek interieur, een studiekamer bewoond door individuen die allen een andere perspectief hebben op wat harmonie is. Sequentia articuleert de noodzaak tot een

algemene aanpassing van ons begrip van harmonie, op basis van een onderzoek naar hoe destabiliserende krachten thuis en in de wereld functioneren.

Hoe kan het ritme waar Barthes over spreekt aanschouwelijk en begrijpelijk worden gemaakt? Sequentia begint met een fictieve situatie in een regionale kostschool in Rwanda, en vervolgt met gesprekken tussen een aantal filosofen – actief in Rwanda of levend in asiel – over het onderwerp van het ritme en harmonie. De werken in Sequentia opperen dat als we tot een gedeelde manier van denken over ritme en harmonie komen, we dan ook op eenzelfde manier gaan handelen. De tentoonstelling is gestructureerd naar de organisatie principes van de moderne Nederlandse monnik en architect Dom Hans van de Laan, die er zijn leven lang naar streefde om ‘ruimte te begrijpen’, door getalsmatige verhoudingen te ontwikkelen voor een ruimtelijke harmonie.

Lijst van werken:

1. Sequentia, 2015

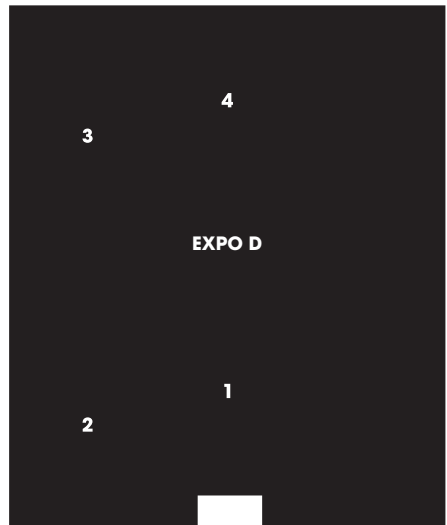
HD video, kleur, geluid, 4 schermen, c 45 min.

Geësceneerde film in twee delen:

a. De toestand van een uitgeputte groep atletiek studenten op een regionale kostschool ontvouwt onbewust de tijdelijkheid van het onderwijs. De film is ontwikkeld in samenwerking met de staf en de studenten van de Igihozo St Peter Secondary School, Nyanza, Rwanda, naar aanleiding van een workshop collectief script schrijven. Het filmen en de workshop zijn gefaciliteerd door Lia Gieling. De workshops zijn mede-begeleid door Lia Gieling en Mary Wang. Geregisseerd door Christian Nyampeta, gefilmd en opgenomen door Kate McDonough en ge-edit door Noah Angell.

b. Een selectie uit gesprekken met filosofen die werken in Rwanda en in ballingschap. De dialogen gaan over ritme en harmonie en de verschillende concepten die in inheemse termen refereren naar deze verschijnselen. Met Dr Fabien Hagenimana, Dr Quinet Obed Niyikiza, Dr Olivier Nyirubugara en Dr Isaïe Nzeyimana. De gesprekken zijn geproduceerd met hulp van Dr Jean Paul Martinon. Ge-edit door Christian Nyampeta.

EERSTE VERDIEPING

2. Envelopes, 2015

Gordijnen, verschillende stoffen, verschillende materialen, verschillende dimensies

De gordijnen vormen een visueel onderzoek naar het werk van de vooraanstaande Rwandese priester en filosoof Abbé Alexis Kagame. Zijn *La Philosophie bantu-rwandaise de l'être* (1956) wordt beschouwd als de eerste inheemse Sub-Sahara Afrikaanse filosofische publicatie. De visuele structuur van de gordijnen deconstrueert *La Naissance de l'univers* (1952), een episch gedicht van dezelfde filosoof.

3. Dossier, 2015

Een dossier met diagrammen, transcripten van gesprekken met Dr Fabien Hagenimana, Dr Quinet Obed Niyikiza, Dr Olivier Nyirubugara, Dr Isaïe Nzabwanayaho; een tekst door Dr Jean Paul Martinon; geschriften van Dom Hans van der Laan; boeken van de bovengenoemde auteurs, andere

referenties en documenten en publicaties over de rol van ritme in de vormgeving van ons leven. Ontstaan met behulp van de African Studies Centre van de Universiteit van Leiden, de Van Der Laan Stichting en Abdij Sint Benedictusberg, onder anderen. Het dossier wordt gedeeltelijk gehost door de Appel arts centre bibliotheek en uitgebreid en geactiveerd door de publieke events gedurende de tentoonstelling.

4. Hosting Structures, 2015

Verschillende materialen en afmetingen Structuren voor lezen en rusten, gemaakt van meubilair, prototypes en accessoires, ontworpen door de Nederlandse monnik en architect Dom Hans van der Laan of gemaakt in navolging van zijn filosofie. Met de assistentie van Dom van der Laan Meubels en Abdij Benedictusberg. Deze inrichting kan ook functioneren als een uitbreiding van de werkplek van de Appel.

MAGALI REUS LEAVES

Met haar sculpturen vangt Magali Reus (1981) de kern van het verband tussen eenentwintigste-eeuwse consumptieproducten en het menselijk lichaam. De jury waardeert de intelligente benadering waarmee Reus digitale elementen vertaalt naar fysiek werk. Haar werk is zowel humoristisch als kritisch en bewust, zowel scherp als subtiel.

In de werken van Reus worden handgemaakte voorwerpen die raken aan het alledaagse en banale als het ware resistent gemaakt of uitgeput. Ze worden vaak gestript van hun gebruikelijke functies tot ze bijna ten onder gaan. "Als uitgangspunt maak ik vaak gebruik van bekende of functionele objecten om zo de werken een fundament te geven in de echte wereld. Objecten zoals koelkasten, zitplaatsen en stoepranden krijgen een plaats in ons brein, omdat we ze zien als een soort levende architectuur, ze maken onze alledaagse handelen mogelijk. In werkelijkheid zijn deze objecten echter passieve dingen, totdat wij een gebruikswaarde aan ze toekennen. Ik vind het interessant deze objecten

meer bewust actief te maken, meer te laten zijn dan omhulsels of houders, maar ze te behandelen als objecten met persoonlijkheid', vertelt Reus.

Voor de Prix de Rome presenteert Reus vijf nieuwe werken van haar serie Leaves (2015), die bestaat uit zeer gedetailleerde sculpturen afgeleid van het complexe mechaniek aan de binnenzijde van hangsloten. Ze zijn ontdaan van hun functie en aanzienlijk vergroot, gemaakt van meerdere lagen metaallegeringen, plastic en gegoten onderdelen. Door de deels blootgelegde omhulling kan men grafische verwijzingen vinden naar de Westerse kalender. Deze leestekens activeren de geest: de nummers, letters en maanden verwijzen op raadselachtige manier naar emotionele zaken: 'verjaardagen, jubileums, deadlines, sterfgevallen. Iedere sculptuur is een soort 'metafoor voor inhoud die we net niet kunnen bevatten', merkt Reus op: 'Ik hou van deze versmelting van een soort versimpeld en grafisch beeld van de wereld met meer flamboyante sluimerende verhalen.'

Lijst van werken:

1. Leaves (Autumn Ribs, September), 2015

Gefreesd en gespoten modelboard, gefosfateerde aluminium buis, polyurethaan-rubber, gepoedercoat, verroest, geëtsd en geanodiseerd laser gesneden aluminium en staal, bouten

2. Leaves (Tip, October), 2015

Gefreesd en gespoten modelboard, siliconenrubber, pigmenten gefosfateerde aluminium buis, gepoedercoat, geborsteld, zwart gemaakt en geanodiseerd laser gesneden aluminium en staal

3. Leaves (Cooper Wires, May), 2015

Gefreesd modelboard, jesmonite, vulkanisch zwart zand, siliconenrubber, pigmenten, gefosfateerde aluminium buis, gepoedercoat, geborsteld, zwart gemaakt en geanodiseerd laser gesneden aluminium en staal, messing

4. Leaves (Harp, January), 2015

Gefreesd en gespoten modelboard, gefosfateerde aluminium buis, siliconenrubber, pigmenten, gepoedercoat, verzinkt en geanodiseerd laser gesneden aluminium en staal, bouten

5. Leaves (Max Bars, June), 2015

Gefreesd en gespoten modelboard, gefosfateerde aluminium buis, siliconenrubber, pigmenten, gepoedercoat, verzinkt en geanodiseerd laser gesneden aluminium en staal, bouten

Met dank aan: The Approach, London (Mike Allen, Malik Al-Mahrouky, Mary Cork, Nora Heidorn Jake Miller, Emma Robertson) en Roland Hunt

BEGANE GROND

PUBLIEKSPROGRAMMA

AMSTERDAM ART WEEKEND

26 – 29 NOV

WEEKEND.AMSTERDAMART.COM

PERFORMANCE PERSONAL MATTERS AND PUBLIC AFFAIRS DOOR FLORENTIEN SCHEVERS

27 NOV 5 UUR

DRIE KEER KIJKEN

13 DEC 18 - 21 UUR

FEEST UITREIKING PRIX DE ROME 2015

17 DEC 17 - 20 UUR

PRIJSUITREIKING PRIX DE ROME

17 DEC 15 UUR

LIVE VIA WWW.PRIXDEROME.NL

PERFORMANCE PERSONAL MATTERS AND PUBLIC AFFAIRS DOOR LAURIE CLUITMANS

17 DEC 18:30 UUR

PERFORMANCE PERSONAL MATTERS AND PUBLIC AFFAIRS DOOR LODEWIJK REIJS

29 DEC 13 UUR

REGULIERE RONDELEIDING

ZONDAG 27 DEC 15 - 16 UUR

PERFORMANCE PERSONAL MATTERS AND PUBLIC AFFAIRS DOOR ROB HOUBEN

17 JAN 15 UUR

ART-VISIT

TIJDENS DE PRIX DE ROME

TENTOONSTELLING BIEDT ART-VISIT

HET EDUCATIEVE PROGRAMMA VOOR

VOORTGEZET ONDERWIJS, SPECIALE

WORKSHOPS EN RONDELEIDINGEN AAN.

WWW.DEAPPEL.NL/ARTVISIT

COLOFON

ORGANISATIE:

TEAM DE APPEL ARTS CENTRE

EN HET MONDRIAAN FONDS

OPBOUW:

SJOERD TIM EN TEAM

ONTWERP:

THONIK

PRINS HENDRIKKADE 142

1011 AT AMSTERDAM

020 625 56 51

WWW.DEAPPEL.NL

DE_APPEL

DEAPPELARTSCENTRE

DE_APPEL